

Vardas pavardė _____

KONTROLINIS DARBAS

Apšvieta (23 t.)

1. Įvardykite 3 Apšvietos epochos bruožus. (3 t.)

2. Nurodykite svarbiausius Apšvietos epochos mąstytojus. (3 t.)

3. Kada prasidėjo ir kada baigėsi Apšvietos epocha? (1 t.)

- a) XVI a. pabaigoje – XVII a. viduryje
- b) XVII a. pradžioje – XVIII a. viduryje
- c) XVII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje
- d) XVIII a. pradžioje – XIX a. viduryje

4. Kokie literatūros žanrai būdingi Apšvietos epochai ? (3 t.)

5. Įvardykite, kas turėjo didžiausią įtaką Apšvietos idėjų plitimui LDK ? (1 t.)

6. Kada buvo įsteigta Tautos edukacinė komisija ? Kuo ji rūpinosi ? (2 t.)

7. Ar Ž. Ž. Ruso mintis „Žmogus gimsta laisvas, tačiau visur jis sukaustytas grandinėmis.“ priklauso Apšvietos epochai. Įrodykite. (2 t.)

8. Kuris teiginys geriausiai apibūdina Apšvietos meną? (1 t.)

- a) Menas buvo orientuotas į stiprių emocijų, dramatizmo ir intensyvių jausmų vaizdavimą.
- b) Menas siekė šviesti visuomenę, perteikti racionalumo, harmonijos, darnos, aiškumo ir paprastumo idėjas.
- c) Menas buvo skirtas šlovinti monarchų valdžią ir religinį didingumą.
- d) Menas turėjo perteikti chaotiškas gamtos jėgas ir žmogaus egzistencijos trapumą.

9. Įvardykite du didžiausius lietuviškos Apšvietos kūrinius? (1 t.)

- a) Kristijono Donelaičio „Metai“ ir Lauryno Stuokos-Gucevičiaus „Katedra Vilniuje“.
- b) Kristijono Donelaičio „Metai“ ir Antano Strazdo „Žemaičių giesmės“.
- c) Kristijono Donelaičio „Metai“ ir Motiejaus Valančiaus „Šventųjų gyvenimai“.
- d) Kristijono Donelaičio „Metai“ ir Adomo Mickevičiaus „Poezija“.

10. Perskaitykite teksto fragmentą ir atsakykite į klausimus. (6 t.)

*Krūmus ir gires linksmas jau Giltinė suka,
Ir grožybes jų gaišin draskydama vėtra.
Šakos, ant kurių po lapais užgimė veislė
Ir lizdelyj nei lopšyį čypsėdama verkė
Ar apžėlusi jau po tam lakstydama juokės
Ir savo peną be momos skraidydama gaudė,
Tos vietelės jau visur taipo nusirėdė,
Kad jos nei žagarai sausi siūbuodami barška.*

Kas yra šio teksto autorius? (1 t.)	
Kokia šios ištraukos tematika? (1 t.)	
Įvardykite, kuri tai kūrinio dalis. Argumentuokite. (2 t.)	
Pažymėkite tekste meninės raiškos priemones. (2 t.)	

Vardas pavardė _____

KONTROLINIS DARBAS

Apšviesa (22 t.)

1. Išvardykite pagrindinius Apšvietos bruožus? (3 t.)

2. Kokias idėjas kėlė Apšvietos filosofai. Įvardykite 2 filosofus ir 2 idėjas. (4 t.)

Filosofas	Idėja

3. Įrodykite teiginį. *Pamokslo žanras būdingas Apšvietos epochai.* (2 t.)

4. Kada prasidėjo ir kada baigėsi Apšvietos epocha? (1 t.)

- a) XVI a. pabaigoje – XVII a. viduryje
- b) XVII a. pradžioje – XVIII a. viduryje
- c) XVII a. pabaigoje – XIX a. pradžioje
- d) XVIII a. pradžioje – XIX a. viduryje

5. Įrodykite teiginį. *Kristijono Donelaičio „Metai“ – didaktinė poema.* (2 t.)

6. Kada buvo įsteigta Tautos edukacinė komisija ? Kuo ji rūpinosi ? (2 t.)

7. Pasirinkite teiginį, kuris apibūdina Apšvietos epochos literatūrą. (1 t.)

- a) Dominavo religiniai tekstai, kurie skatino aklą tikėjimą ir atmetė mokslinius atradimus.
- b) Vyravo mistinės ir antgamtinės temos, o rašytojai siekė atskleisti paslaptingas būtybes bei magiškus reiškinius.
- c) Pabrėžė protą, švietimą ir žmogaus teises kaip visuomenės pažangos pagrindą.
- d) Romantizavo gamtą ir jausmus, skatinant emocijų išraišką labiau nei racionalų mąstymą.

8. Įvardykite, kas turėjo didžiausią įtaką Apšvietos idėjų plitimui LDK ? (1 t.)

9. Perskaitykite teksto fragmentą ir atsakykite į klausimus. (6 t.)

<...>

*Gandras su kitais kaimynais parlėkė linksmas
 Ir gaspadoriškai¹ ant kraiko tarškino snapą.
 Taip besidžiaugiant jam štai jau ir jo gaspadinė
 Iš šaltos gaspados² vėl išlindusi rados
 Ir su savo snapu meilingą sveikino draugą.
 Kraiką jie visur didei sudriskusį rado;
 Ogi namus naujus, užpernai tikt budavotus³,
 Rado ant visų kampų permier⁴ pagadytus.
 Sienas ir čytus⁵ ir daug naujintelių sparų
 Vėjai su sparnais nuo kraiko buvo nuplėšę.*

Kas yra šio teksto autorius? (1 t.)	
Kokia šios ištraukos tematika? (1 t.)	
Įvardykite, kuri tai kūrinio dalis. Argumentuokite. (2 t.)	
Pažymėkite tekste meninės raiškos priemones. (2 t.)	